

De smaak te

Ecologisch tuinieren is in

Door Gwen Teo

Ecologisch tuinieren. Wie denkt dat dit alleen voor 'geitenwollen sokken types' is weggelegd, loopt achter. Want in deze hectische tijden neemt de belangstelling voor milieuvriendelijk leven en gezonde voeding gestaag toe. De Vereniging Ecologisch Leven en Tuinieren, VELT, organiseert regelmatig cursussen en inloopdagen voor geïnteresseerden op verschillende locaties door het hele land. Wilma Peeters richtte in 1990 de afdeling Zuid-Limburg op.

Verscholen tussen de glooiende Limburgse heuvels in Schin op Geul ligt de woning van de familie Peeters-Visser. Twee kippen en een hond lopen in de tuin naast het huis en een klein bordje waar 'ecologische tuin' op staat, bevestigt dat we op

het juiste adres zijn. Wilma Peeters, rossig haar en een bloes op de wangen, schenkt thee in. Getrokken van eigen kruiden, blijkt later. "Ecologisch tuinieren biedt veel voordelen", steekt ze enthousiast van wal. "Je produceert je eigen voedsel op

een schone manier. We gebruiken geen gif, dus het milieu wordt niet onnodig belast. Het is ook gemakkelijk. Ik loop de tuin in, haal eruit wat ik nodig heb en een uurtje later staat het op tafel. En ecologisch geteelde gewassen hebben meer smaak, vind ik. Bovendien is ecologisch tuinieren echt niet alleen geschikt voor tuinliefhebbers met groene vingers. Iedereen kan het. Zelfs al heb je alleen maar een klein balkon. Neem bijvoorbeeld tomaten en Toscaanse kool, die hier achter in de grond zijn geplant. Die doen het ook prima in een pot."

Zwart goud

De voortuin blijkt een ecologische siertuin te

zijn. Achter het huis ligt de moestuin. Op sommige plekken groeien gewassen, op andere stukken is de grond omgewoeld. Wilma Peeters: "De bodem is het belangrijkste bezit van een ecologische tuinder. Daar komt alles uit voort. Om te beginnen moet je dan ook rekening houden met de grondsoort in de tuin. Witlof gedijt bijvoorbeeld heel goed in zandgrond, maar niet in lössgrond. Maar er zijn meer factoren die een rol spelen. Zo heb je om een plant optimaal te laten groeien, grond nodig die voor vijftig procent uit minerale en organische stoffen, een kwart water en een kwart lucht bestaat. Dat zwarte goud, zoals wij grond noemen, moet vervolgens

goed gevoed worden. Om dat te bereiken werken we in een ecologische tuin met compost. Compost geeft, in tegenstelling tot synthetische kunstmest, geleidelijk voedingsstoffen af. Bovendien bouwt compost humus op, een onzichtbare stof die voorkomt dat grond 'dicht slaat'. Op die manier kan grond water langer vasthouden. Dat wordt in de toekomst steeds belangrijker, omdat we als gevolg van de klimaatveranderingen vaker te maken krijgen met aaneengesloten droge periodes. Ook die dingen kunnen een grote bijdrage leveren aan een gezonde bodem. Het klinkt misschien onsmakelijk maar de uitwerpselen van regenwormen vor-

men bijvoorbeeld een geweldige mestsoort!"

Microklimaat

Gaandeweg blijkt dat over alles is nagedacht. "Zoals je kunt zien werken we in deze tuin met gelaagdheden. Die komen in de vrije natuur precies zo voor. Direct op de (braakliggende) grond kun je bijvoorbeeld kruiden planten," verduidelijkt Peeters. "Om die te beschermen tegen weersinvloeden zoals koude wind, kun je een struiklaag plaatsen. Als je de gelaagdheden goed doorvoert, kun je een microklimaat in je eigen tuin creëren." Ze gaat verder. "We hebben moestuin in kleine percelen verdeeld. Met behulp van natuurlijke

Foto's: Jean-Pierre Geussens

pakken

materialen zoals stenen, houtsnippers en eenjarige kruiden hebben we de stukken grond afgebakend. Op die manier kun je veel verschillende gewassen telen", legt Wilma uit. "Je hebt dan alle seizoenen een gevarieerd voedselaanbod. Niemand wil 365 dagen per jaar alleen maar boontjes eten. Wij hebben hier knoflook, aardbeien, verschillende soorten sla, rood- en groenlof, spinazie, tomaten, kiwi's, tuinkers, Chinese kool, pompoenen... en zo kan ik nog wel even doorgaan. Ik moet mezelf af en toe beperkingen opleggen," lacht ze. "Ik blijf namelijk telkens nieuwe gewassen ontdekken."

Door de tuin in verschil-

lende percelen te verde- len, kan ook gemakkelijk vruchtwisseling toegepast worden. "Dat is het regelmatig verplaatsen van gewassen. Op die manier voorkom je aantasting van planten", legt Peeters uit. "Neem bijvoorbeeld knolvoet, een veel voorkomende schimmelziekte. Knolvoet ontstaat doordat jarenlang hetzelfde gewas, kool, op hetzelfde stuk grond wordt geplant. Het tast de planten aan en vermenigvuldigt zich explosief. Het gevolg is, dat je jarenlang geen gewassen kunt laten groeien op dat stuk grond.

Tot slot, niet geheel onbelangrijk, zorgen kleine percelen ervoor dat je

nooit in één keer een grote oppervlakte hoeft te bewerken. Op die manier blijft het tuinieren een aangename bezigheid. Genieten is namelijk ook een belangrijk onderdeel van ecologisch tuinieren."

Voedselallergieën

Ecologisch tuinieren wint langzaam aan populariteit. VELT heeft inmiddels zo'n 2500 leden in Nederland. In België, waar de vereniging in 1975 werd opgericht, zijn ruim 12.000 mensen bij VELT aangesloten. Wilma Peeters: "Duurzaamheid staat tegenwoordig hoog op de agenda bij veel mensen. We zoeken voortdurend naar goede manieren om met onze omgeving om te gaan. Zonder die teveel te

belasten. Daar sluit ecologisch tuinieren naadloos bij aan. Wat ook meespeelt, is dat steeds meer kinderen voedselallergieën ontwikkelen. Mensen worden daardoor 'gedwongen' om bewuster met voeding om te gaan. De biologische producten die in de winkel te koop zijn, vinden ze vaak erg duur. Zelf voedsel verbouwen is dan een goed alternatief".

Toch moeten veel mensen wel even wennen aan de ecologisch geteelde gewassen. "We gaan uit van de producten zoals die in de supermarkt aangeboden worden: allemaal even groot, dezelfde kleur enzovoorts. Daardoor realiseren we ons niet meer dat gewassen in de vrije

natuur er meestal niet zo uitzien. We verwachten perfecte komkommers, appels en courgettes. Ik noem dat 'alleen met je ogen eten'. Alleen slakke stukje uit een slablaadje heeft geknabbeld, hoeven we het niet meer. Dat vind ik jammer".

België

Peeters vindt dat de Nederlandse overheid meer zou kunnen doen om ecologische projecten te stimuleren. De Belgische regering is daarin al een stuk verder, zegt ze. "In België wordt er niet alleen over gepraat, maar krijgen projecten ook regelmatig subsidie. Op die manier kunnen mensen zich een goed beeld vormen van de mogelijkheden van eco-

logisch tuinieren. Binnenkort is er bijvoorbeeld een studiedag georganiseerd, waar ecologisch verantwoord bestrijding van onkruid op verharde oppervlakken centraal staat. Vrijwel iedereen heeft een stoep, dus dat is voor veel mensen interessant."

De familie Peeters-Visser tuiniert niet alleen ecologisch maar leeft ook milieuvriendelijk. "Ik zeg altijd maar, je doet wat je kunt. Mensen moeten zelf bepalen hoever ze daarin gaan. Wij hebben maar één auto en proberen die zoveel mogelijk te laten staan. Verder hebben we zonnecollectoren, een toilet die met regenwater doorspoelt en proberen we verfsorten te gebrui-

ken zonder synthetische stoffen. Soms moet je echter concessies doen. We zijn wel eens met het vliegtuig op vakantie gegaan, om maar iets te noemen. Maar als iedereen op zijn eigen manier een steentje bijdraagt, komen we een heel eind."

VELT organiseert regelmatig cursussen en inloopdagen op verschillende locaties.

Meer informatie via Wilma Peeters, tel. 043-4592007 of e-mail velt.info@tele2.nl